

Roetersstraat 15-21

Farah Bance, Luna Vugts, Mathijs Oude Ophuis & Marit Kuyper



(Boon, ca. 1900)

Analyse kernprobleem



- VvE (Klaas Hernamdt)
- Overgangsgebied
- Vergroening


Vergroeningsgraad
Legenda
Geen vergoening
Roetersteilandcampus
Roetersstraat 15-21
Google Earth
30 m
N

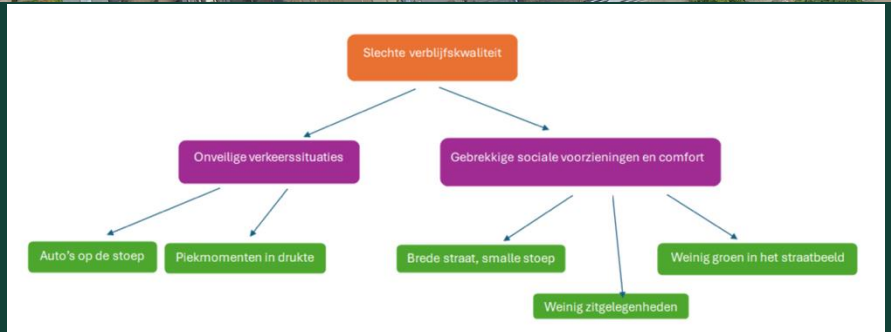
Slechte verblijfskwaliteit
Onveilige verkeerssituaties
Gebrekkige sociale voorzieningen en comfort
Auto's op de stoep
Piekmomenten in drukte
Brede straat, smalle stoep
Weinig zitgelegenheden
Weinig groen in het straatbeeld


APOTHEEK
MEDICINMAN
APOTHEEK DE CASTRO

Methoden



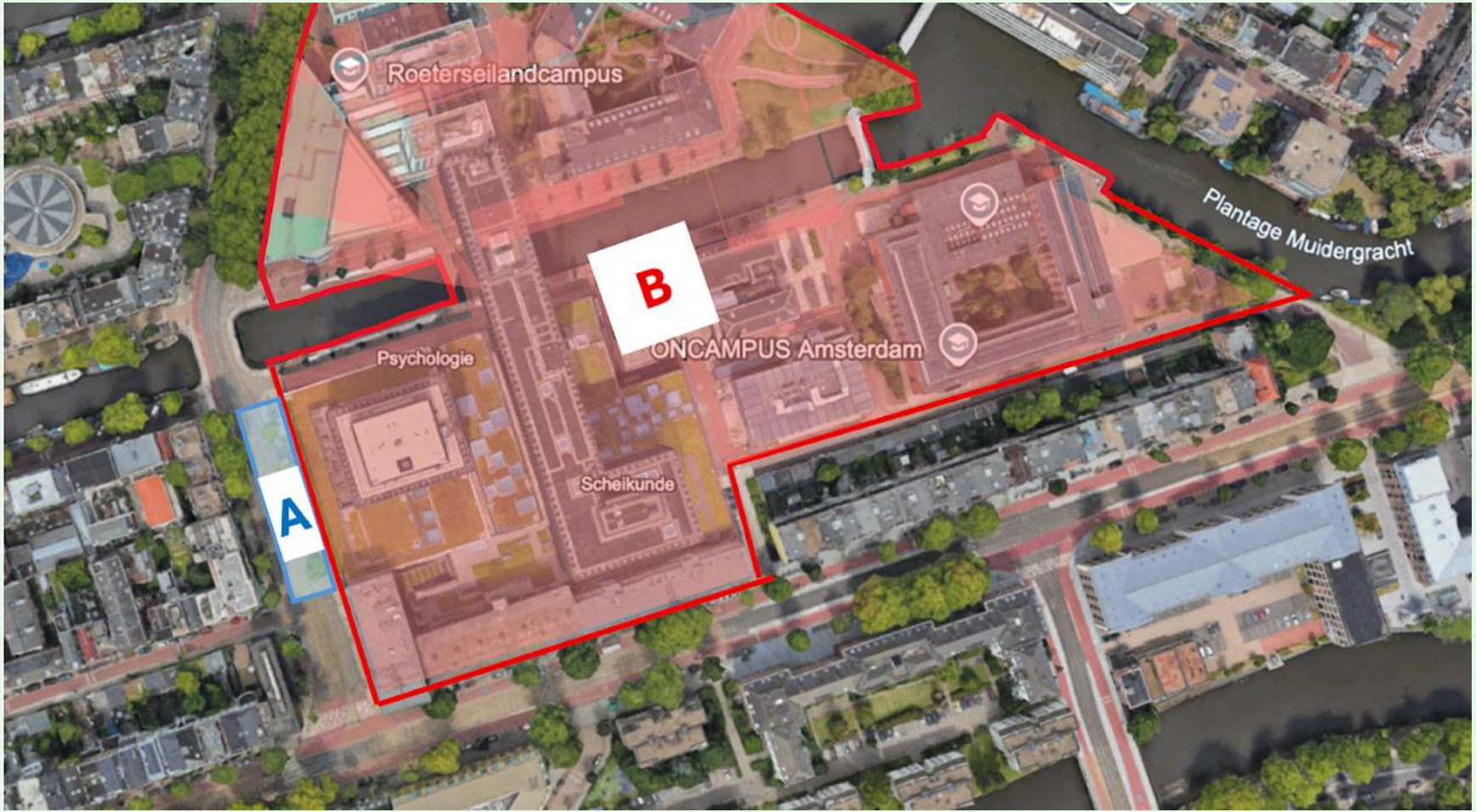

Onderzoeksgebied

- Desk research
- Observaties
- Straatinterviews met omwonenden
- Park(ing) Day
- Walkalong interview met gebiedsmakelaar
- Werkconferentie Gemeente A'dam
- Interview met Lebkov
- Survey voor studenten & bewoners

(Verloo, 2020)

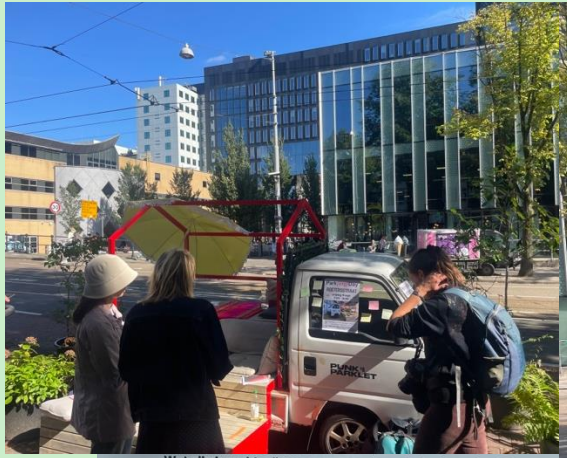

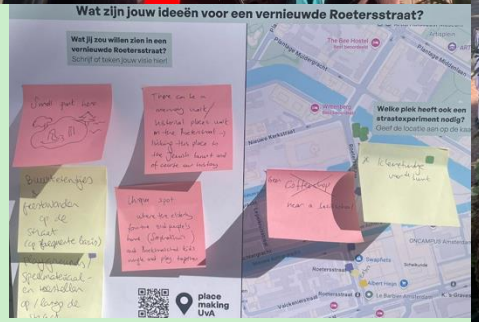





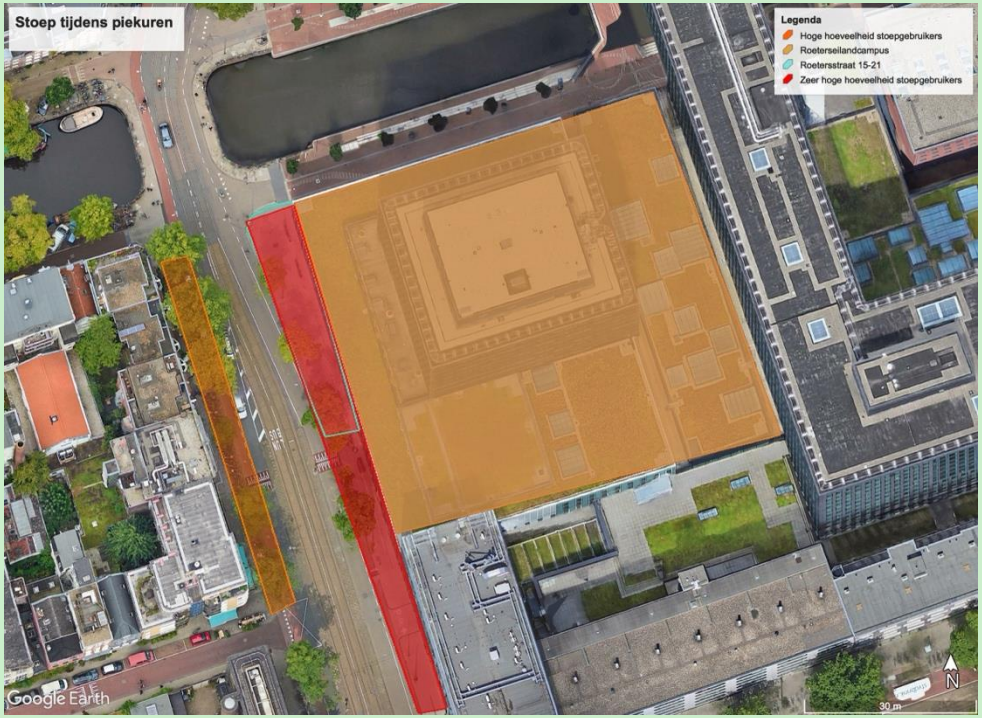

Belangrijk om alle stakeholders te betrekken
(Basak & Van Liempt, 2024)

- Meer begrip voor behoeften van andere stakeholders
- Zien meer overeenkomsten van behoeften

Leefbaarheids-analyse

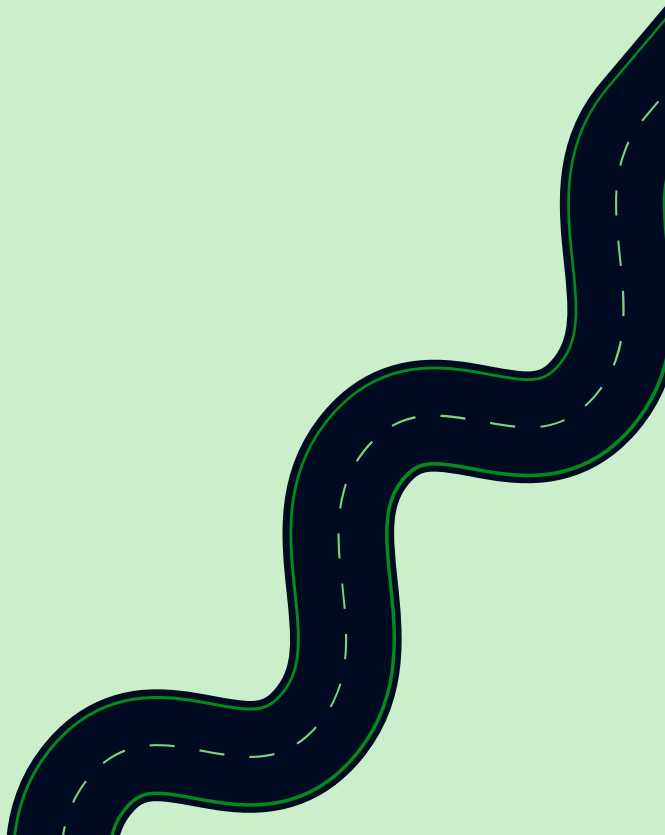

Criteria liveability index

- Eigen observaties
- Straatinterviews, Park(ing) Day, interviews met bewoners en Lebkov
- In gesprekken en observaties meer een focus op wat beter kan
- Liveability domains van de Urban Liveability Index (Higgs et al., 2019)

Liveability Index

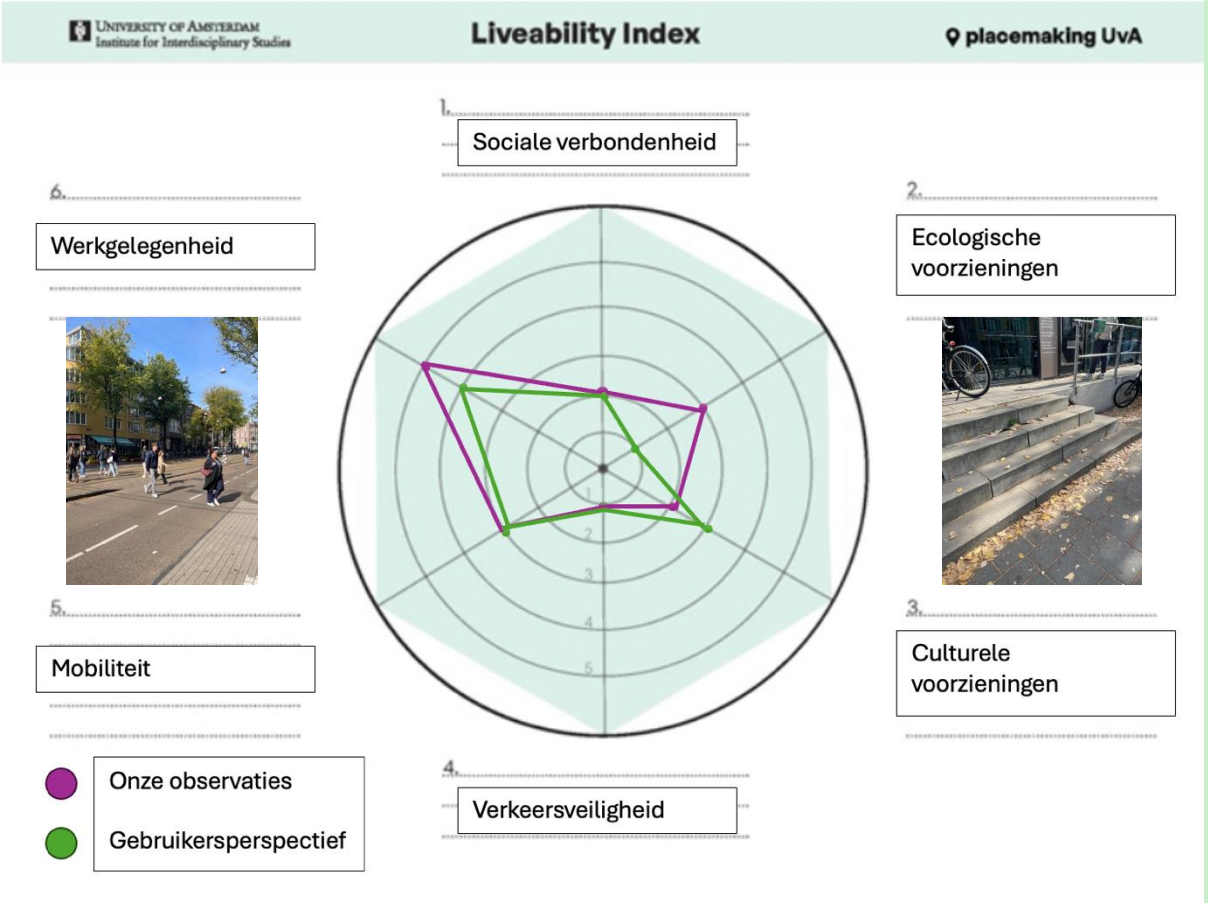

- Weinig interactie tussen gebruikers
- Bomen, verder weinig groen
- Lebkov en andere kant straat
- Op piekmomenten erg druk, voetgangers en fietsers
- Lopen, tram, metro, fietse auto
- UvA en bedrijven

Waarom belangrijk?

Sociale verbondenheid en ecologische voorzieningen

- Laagst scorende criteria
- Meest haalbaar

Gelukkiger bij tevredenheid woonplek (Golubchenko et al., 2024)

- Sociale stabiliteit en geluk (Golubchenko et al., 2024)
- Idee van gemeenschap (Lloyd, 2016)

Positieve effecten vergroening (Wang et al., 2024)

- Verbeterd microklimaat
- Verbeterd straatbeeld
- Ruisonderdrukking
- Groene muren en klimplanten --> verbeterde luchtkwaliteit

Vier lagen

4 conceptuele lagen van Boomen & Assen (2017)

- Behoeften
- Context
- Bewegingen
- Agenda's

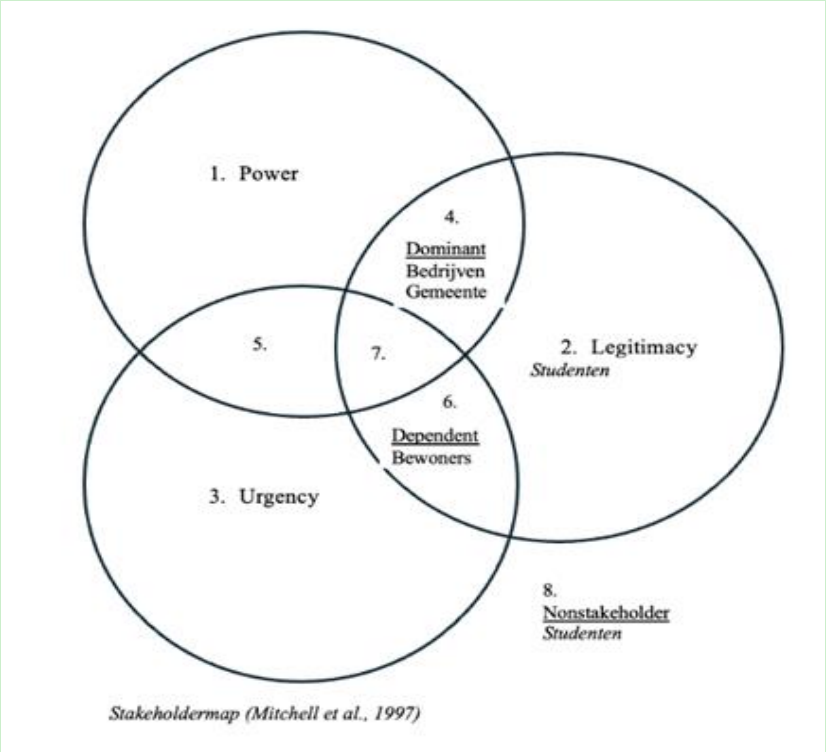

Stakeholdermap (Mitchell et al., 1997)

Behoeften

Bewoners →groen & veiligheid
Studenten →doorgang & verblijf
Ondernemers→toegankelijkheid

Interviews & veldwerk

Theorie:
Adams & Sherar (2018)
→ vergroening en loopvriendelijke interventies worden vaak positief gewaardeerd.



"Yeah, I think that the traffic is a big issue and also the sidewalks are very slim. And then people cannot actually fit through. And then it's also like a bit about accessibility, because not everyone is like able-bodied. So then for someone who's disabled, it's probably hell to like walk through here."

(Assistent-manager Lebkov, persoonlijke communicatie, 27 september 2025).

Context

Historisch verkeersroute → nu overgang tussen campus en woonwijk, met spanningen tussen de verschillende stakeholders.

- **Theorie:** Reijndorp & Reinders (2007) → Spanningsveld tussen geplande en geleefde stad

Kaarten, observaties & bestemmingsplannen

Bewegingen

Studenten veroorzaken piekstromen, bewoners gebruiken de straat op andere tijden.

Observaties

“So, we know our rush hours, they are mostly from Monday till Thursday, but also on Fridays, but on Fridays they are a bit more chill. So, Monday till Thursday is 9, this is the first rush, and then it's 11, 1, 3 and sometimes 5, but usually not really. So, when the classes end and when they start”
(Assistent-manager Lebkov, persoonlijke communicatie, 27 september 2025).

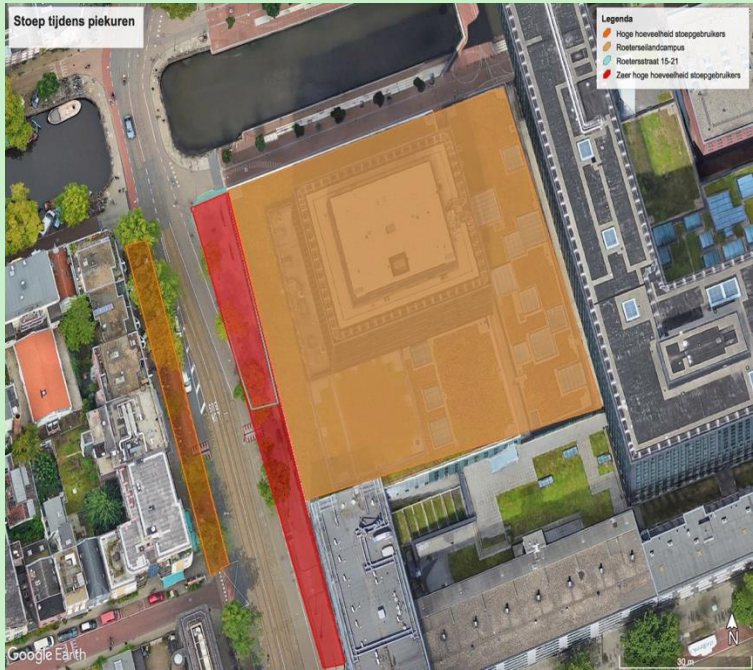

Agenda's

Beleid stuurt op vergroening en participatie, maar initiatief ligt vaak bij gemeente.

Theorie:
Healy (1998) → collaborative planning, co-creatie centraal.;
Pierce et al. (2011) → relational place-making, beleid en lokale initiatieven beïnvloeden elkaar.

Beleidsplannen & expert interview

How might we...

Hoe kan de Roetersstraat 15–21 via placemaking transformeren van een fysieke locatie tot een betekenisvolle plek die sociale verbondenheid en vergroening stimuleert?

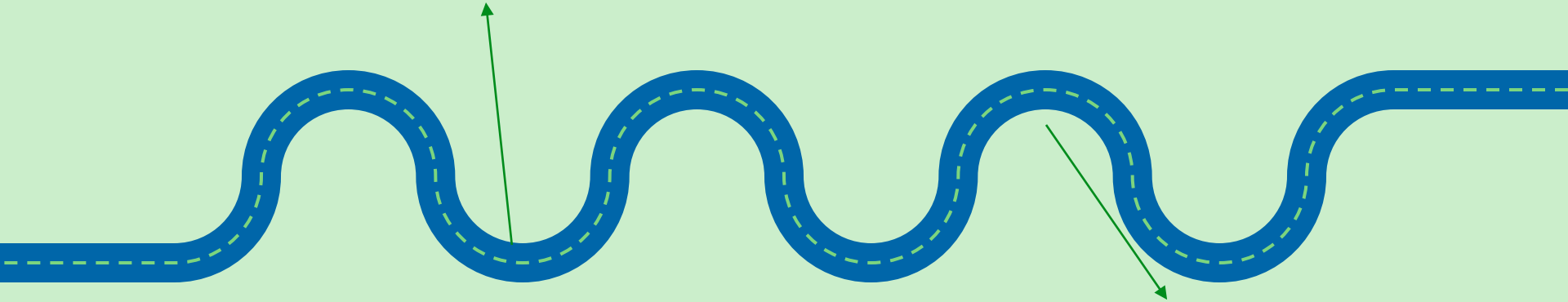

Hoe zouden we de Roetersstraat 15–21 kunnen vergroenen zodat de straat sociale verbondenheid uitnodigt en zo leefbaarder wordt?

Roetersstraat

Van fysieke locatie naar betekenisvolle plek

Over wie gaat dit?

- Bewoners van de Roetersstraat 15-21
- Studenten aan Roetersseilandcampus
- Werkgevende/nemende aan de Roetersstraat 15-21
- Gemeente Amsterdam



Wat is het probleem?

Lage leefbaarheid

Doorgangsroute i.p.v. verblijfsplek

Kil, stenig en onaantrekkelijk straatbeeld

Onveilige verkeerssituaties

Weinig sociale interactie

Straat mist groen en sense of place

Hoe gaan wij te werk?

- Partner: Klaas Hernamdt
- Desk research
- (Participerende) observaties
- Park(ing) Day
- Straatinterviews met omwonenden en studenten
- Walkalong interview met gebiedsmakelaar
- Werkconferentie Gemeente Amsterdam
- Interview met assistent-manager Lebkov
- Survey voor studenten & bewoners

Ons onderzoek

- Mixed methods onderzoek om zo inzichten te krijgen in ervaringen maar ook de situatie en kernconcepten meetbaar maken
- In een straatinterview gaf een buurtbewoner aan dat er weinig sociale interactie plaatsvindt in de Roetersstraat.
- VvE bewoner luidt: 'Je kijkt eigenlijk gewoon tegen een grijs blok aan", over het (beperkt) groen in de straat'.
- Tijdens het walkalong interview met gebiedsmakelaar Creemers benadrukte hij dat hij wil helpen bij de vergroening.

Er is voldoende groen in de Roetersstraat



1 cirkeldiagram in procenten

Liveability index



2

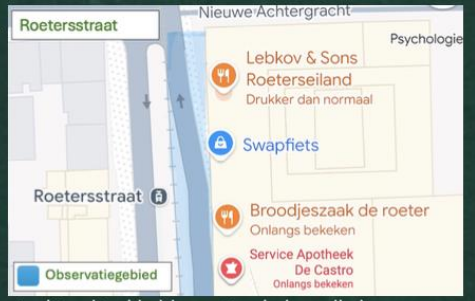

In dit gebied hebben wij ook de walkalong- en straatinterviews uitgevoerd



"Yeah, of course, if the initiative came from like something higher, then yeah, I think we would like really consider that. But it just never came from us."
(Assistent-manager Lebkov, persoonlijke communicatie, 2 september 2025).

Vier invalshoeken

1 Bewoners → meer groen & hogere verkeersveiligheid
Studenten → snelle doorgang & tijdelijk verblijf
Ondernemers → Hogere toegankelijkheid
Adams & Sherar (2018) stellen dat vergroening en loopvriendelijke interventies vaak positief gewaardeerd worden.

2 Historisch verkeersroute → nu overgang tussen campus en woonwijk. Reijndorp (2007) benadrukt dat het niet om de tegenstelling, maar om de wisselwerking tussen de geplande en de geleefde stad gaat.

3 Onze observaties lieten zien dat studenten piekstromen veroorzaken rond leswisselingen, wat leidt tot opstoppingen.

4 Beleid stuurt op vergroening en participatie, wat aansluit op bewonerswens, maar er mist samenhang tussen gebruikers. Zonder een inclusief en communicatief proces tussen bewoners, studenten en ondernemers blijft structurele samenhang tussen gebruikers uit (Healy, 1998).

Hoe verder?

Hoe zouden we de Roetersstraat 15–21 kunnen vergroenen zodat de straat sociale verbondenheid uitnodigt en zo leefbaarder wordt?

Samen met bewoners, studenten, bedrijven en gemeente co-creëren we ideeën voor vergroening → testen met kleine interventies → overdracht aan partners en volgende studententeams.

Plan A - Toekomstatelier Roetersstraat
Datum: 17 of 23 oktober om 17:00 met alle stakeholders in CREA. In plaats van een klassieke gesprekstafel met tekeningen gebruiken wij een grote tafel met een schaal kaart en vooraanzicht van de Roetersstraat (+/- 2 A3). Participanten krijgen afbeeldingen van verschillende objecten (bomen, fietsenrekken, bankjes, terrasjes) en post-its en bouwen gezamenlijk aan hun ideale straat.

Opbouw sessie:
Introductie (5 min):
- Participanten bekijken foto's van de huidige Roetersstraat
- Hierna delen ze een foto of een quote: "Wat typeert deze straat voor jou?"

"As is" (15 min)
- Op de schaal kaart markeren participanten plekken van hinder, plezier en betekenis
    - *Waar voel jij je op je gemak / juist niet, en waarom?*
    - *Welke routes of plekken vermijd je, en waarom?*
    - *Wat mis je in het dagelijks gebruik, en waarom?*

"To be" (30 min)
- In één gezamenlijke groep gaan de participanten de straat met mini-objecten herontwerpen
    - *Welke ingrepen maken de straat prettiger, en waarom?*
    - *Hoe kunnen wij elkaar beter ontmoeten?*
    - *Wat zou hier kunnen groeien, letterlijk of figuurlijk?*

Reflectie (10 min)
- Gezamenlijke terugblik: wat leren wij over gedeeld gebruik van ruimte?
- Participanten schrijven één zin voor een "Toekomst manifest Roetersstraat"

Plan B: Stembus Roetersstraat
Datum: 13 oktober, 11:00 -13:00 (doorlopend, buiten op de Roetersstraat voor Lebkov).
Voor dit plan organiseren wij een laagdrempelige stemactie in de Roetersstraat, waarin alle stakeholders worden meegenomen. De stembus bevat twee stappen: eerst stemmen de participanten op de huidige situatie (*as is*), daarna op hun gewenste toekomstscenario (*to be*).
In totaal staan er zes bakken:

- **As is:** Er staan drie bakken voor de *as is*: *Te druk*, *Niet uitnodigend voor sociale ontmoetingen*, *Anders, namelijk…*

- **To be:** Er staan ook drie bakken voor de *to be*: *Meer groen*, *Meer ruimte voor ontmoeting*, *Anders, namelijk…*

Elke deelnemer ontvangt twee tokens (een muntje, knikker of blokje). Eén token wordt gebruikt voor de *as is* en de andere voor de *to be*. Elke token heeft een betekenis (Student, bewoner, bedrijfsmedewerker etc.) Bij de optie *Anders, namelijk…* kan de participant hun keuze mondeling toelichten. Dit zullen wij noteren en ook meenemen in de analyse. Bovendien is er een bord waar de participanten een post-it kunnen plakken met wat hen nu stoort en wat hun wens is voor de toekomst. Dit bord is optioneel, om zo de laagdrempeligheid in stand te houden. De post-its en de optie *Anders, namelijk…* leveren naast de kwantitatieve stemmen kwalitatieve inzichten met zich mee. Doordat de drempel laag is en de handeling kort duurt, verwachten we veel meningen op te halen van (bijna) elke stakeholder.

Literatuurlijst

- Adams, E. J., & Sherar, L. B. (2018). Community perceptions of the implementation and impact of an intervention to improve the neighbourhood physical environment to promote walking for transport: a qualitative study. *BMC Public Health*, *18*(1). https://doi.org/10.1186/s12889-018-5619-y
- Basak, O., & Van Liempt, I. (2024). LIVEABLE, BUT FOR WHOM? – PERCEIVED LIVEABILITY AND CITIZEN PARTICIPATION IN AMSTERDAM'S RED- LIGHT DISTRICT. *Tijdschrift Voor Economische en Sociale Geografie*, *116*(2), 146–160. https://doi.org/10.1111/tesg.12664
- Boon, N. J. (ca. 1900). *Roetersstraat hoek Sarphatistraat met links de Nieuwe Achtergracht en geheel links de Valckenierstraat* [Prentbriefkaart]. Beeldbank Amsterdam / Wikimedia Commons. Geraadpleegd 1 oktober 2025, van https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Roetersstraat_hoek_Sarphatistraat_met_links_de_Nieuwe_Achtergracht_en_geheel_links_de_Valckenierstraat.jpg
- Golubchenko, S., Ishibashi, S., So, T., & Taniguchi, M. (2024). The determinants and structure of happiness in different urban environments. *Regional Studies, Regional Science*, *11*(1), 798–816. https://doi.org/10.1080/21681376.2024.2435854
- Healey, P. (1997). *Collaborative planning*. https://doi.org/10.1007/978-1-349-25538-2
- Higgs, C., Badland, H., Simons, K., Knibbs, L. D., & Giles-Corti, B. (2019). The Urban Liveability Index: developing a policy-relevant urban liveability composite measure and evaluating associations with transport mode choice. *International Journal Of Health Geographics*, *18*(1). https://doi.org/10.1186/s12942-019-0178-8
- Lloyd, K., Fullager, S., & Reid, S. (2016). Where is the 'Social' in Constructions of 'Liveability'? Exploring Community, Social Interaction and Social Cohesion in Changing Urban Environments. *Urban Policy And Research*, *34*(4), 343–355. https://doi.org/10.1080/08111146.2015.1118374
- Pierce, J., Martin, D. G., & Murphy, J. T. (2010). Relational place-making: the networked politics of place. *Transactions Of The Institute Of British Geographers*, *36*(1), 54–70. https://doi.org/10.1111/j.1475-5661.2010.00411.x
- Reijndorp, A., Reijnders, L., & Venema, H. (2009). *De alledaagse en de geplande stad: over identiteit, plek en thuis*.
- Verloo, N. (2020). Urban ethnography and participant observations: Studying the city from within. In *Seeing the City* (pp. 37–55). Amsterdam University Press. https://www.jstor.org/stable/j.ctv1b741xh.6
- Wang, X., Zhou, Z., Xiang, Y., Peng, C., & Peng, C. (2024). Effects of street plants on atmospheric particulate dispersion in urban streets: A review. *Environmental Reviews*, *32*, 114–130. https://dx.doi.org/10.1139/er-2023-0103